

ROTARY VRTÁNÍ VODÁRENSKÝCH VRTŮ

Počátky používání rotačního (rotary) vrtání se vážou ke konci 19. století, Howard Hughes (USA) vynalezl a patentoval 31.5.1910 valivé dláto a nazval ho „roller drill“.

Dláto tvořily původně dva ozubené ocelové kužely, upevněné na tělese dláta pomocí třecích ložisek. Otáčením tělesa dláta se odvalují ozubené kužely po čelbě vrtu a pod příslušným zatížením (přítlakem) odštěpují, vyštěpují a drtí pevnou horninovou hmotu.

Touto činností dláta na čelbě vrtu vznikl název **valivé dláto**.

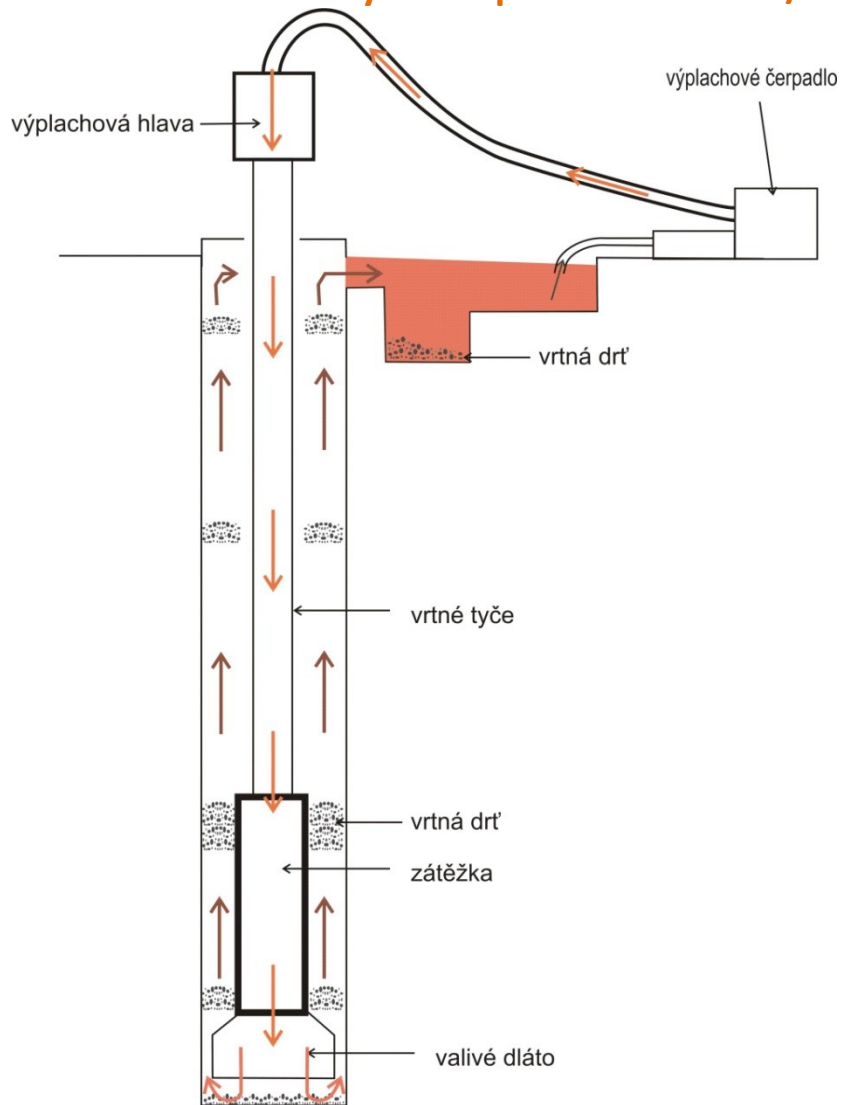
Významné rozšíření rotačního vrtání bylo dáno zdokonalením konstrukce rotačního dláta.

Rotační vrtání s přímým proplachem vrtu

Rotační airliftové vrtání s nepřímým proplachem vrtu

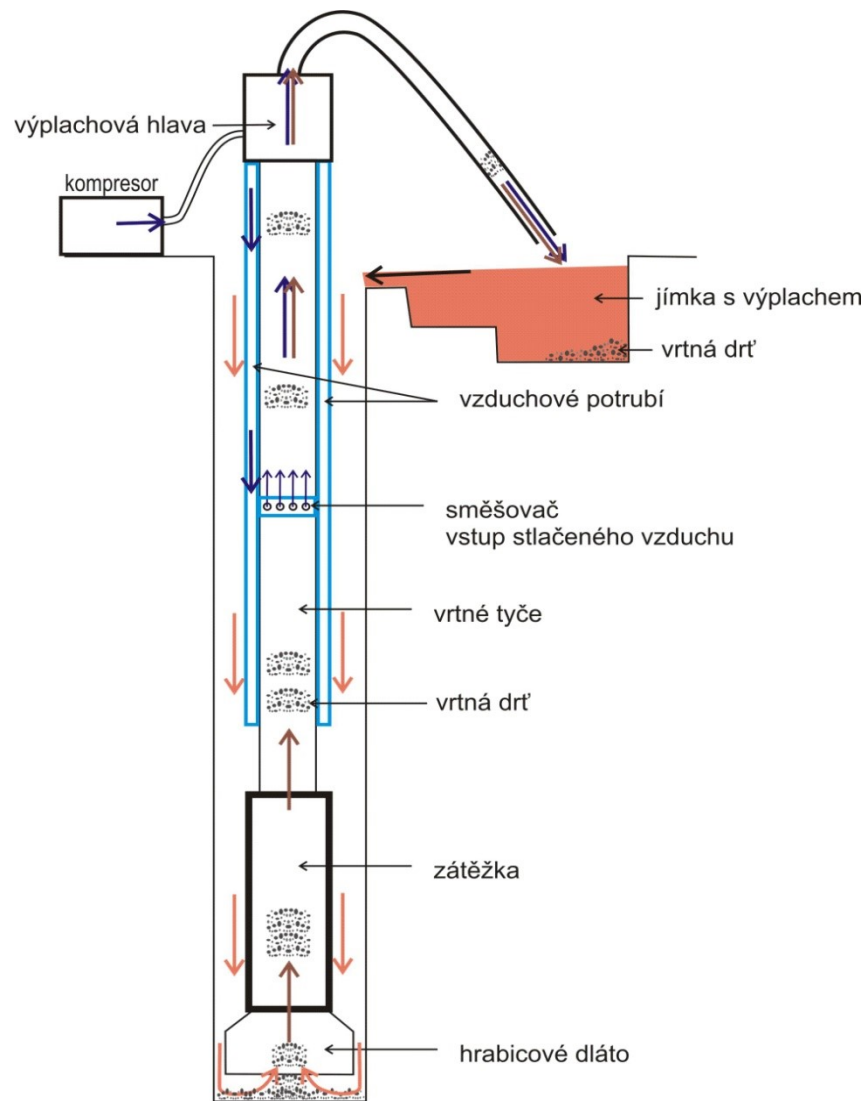
PŘÍMÝ PROPLACH

Rychlost proudění 10-12 l/s

NEPŘÍMÝ PROPLACH

Rychlost proudění 40-50 l/s

VRTNÁ SOUPRAVA WIRTH B3 PŘI VRTÁNÍ

EKODRILL s.r.o.

VRTNÁ SOUPRAVA WIRTH B3 – TECHNICKÉ PAŽENÍ

EKODRILL s.r.o.

ODKALOVACÍ VÝPLACHOVÁ JÍMKA

VALIVÁ DLÁTA PRO VRTÁNÍ S PŘÍMÝM PROPLACHEM

ROSCHEN

frézované zuby

ROSCHEN

tryska

tvrdokovové roubíky

ROSCHEN

DLÁTA PRO VRTÁNÍ S NEPŘÍMÝM PROPLACHEM

Hrbicové dláto

Hrbicové dláto

**Dláto s PDC
(polykrystalické
Diamanty)**

VRTNÉ NÁŘADÍ

Přibírací dláto

Zátěžka

**Vrtné trubky pro vrtání
airliftem D 150/280 mm**

**Hrabicové
dláto
D 650 mm**

VRTNÉ VÝPLACHY

BENTONITOVÉ VÝPLACHY

POLYMEROVÉ VÝPLACHY

Čištění čelby vrtu od vrtné drti a výnos drti na povrch.

Ochlazování vrtného nástroje.

Cirkulace a odvrtných částic hornin ve vznosu.

Vytvoření filmu na stěně vrtu, stabilizace stěny vrtu.

Zamezení bobtnání provrtávaných jíílů a jíilovců.

Bentonitové vrtné výplachy

ADASI Morava s.r.o.

Dávkování na 1m³ vody

<i>Stabilní horniny</i>	<i>Bentonit W Plus</i>	<i>10-20 kg</i>
<i>Částečně narušené horniny</i>	<i>Bentonit W Plus</i>	<i>20-30 kg</i>
<i>Horniny s jíly a jílovci</i>	<i>Bentonit W Plus</i>	<i>15-25 kg</i>
	<i>Argipol P</i>	<i>0,5-1,0 kg</i>
<i>Písky a štěrky</i>	<i>Bentonit W Plus</i>	<i>25-35 kg</i>

Polymerové vrtné výplachy

ADASI Morava s.r.o.

Dávkování na 1m³ vody

Stabilní horniny

Argipol P

1 kg

Částečně narušené horniny

Argipol P

2kg

Horniny s jíly a jílovci

Argipol P

2,0-3,0 kg

Písky a štěrky

Argipol P

1,0-2,0 kg

Výhody vrtání s nepřímým proplachem

Rychlejší očišťování dna vrtu, až 3x vyšší rychlost proudění.

Větší průměr vrtu.

Menší odklon vrtu od svislice (úhyb vrtu).

Rychlejší výnos vzorků odvrтанých hornin z počvy vrtu.

Vyšší kvalita vzorků odvrтанých hornin.

Kvalitnější provedení vrtu – vyšší vydatnost vrtu.

Nižší tlak výplachu na vodonosné vrstvy.

Používané filtry

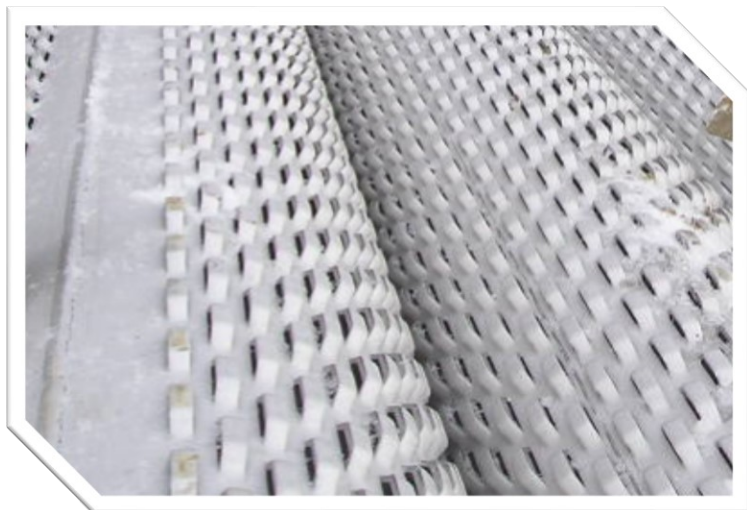
Johnson filtr

UGI filtr

Můstkový filtr

TECHNICKÝ ŘEZ VRTEM S1 A

Pažení - cementace

0 - 15 m
pažení ocel
D 720x8 mm
cementace
950/720 mm
patou

14 - 81 m
pažení ocel
D 530x8 mm
cementace
650/530 mm
patou

24 - 99 m
cementace
500/355 mm

99 - 177 m
obsyp 3-4 mm
tloušťka
obsypu 140 mm

Průměr vrtání

950 mm
náběrové

650 mm
rotační

500 mm
rotační

Výstroj vrtu

+ 0,5 - 145 m

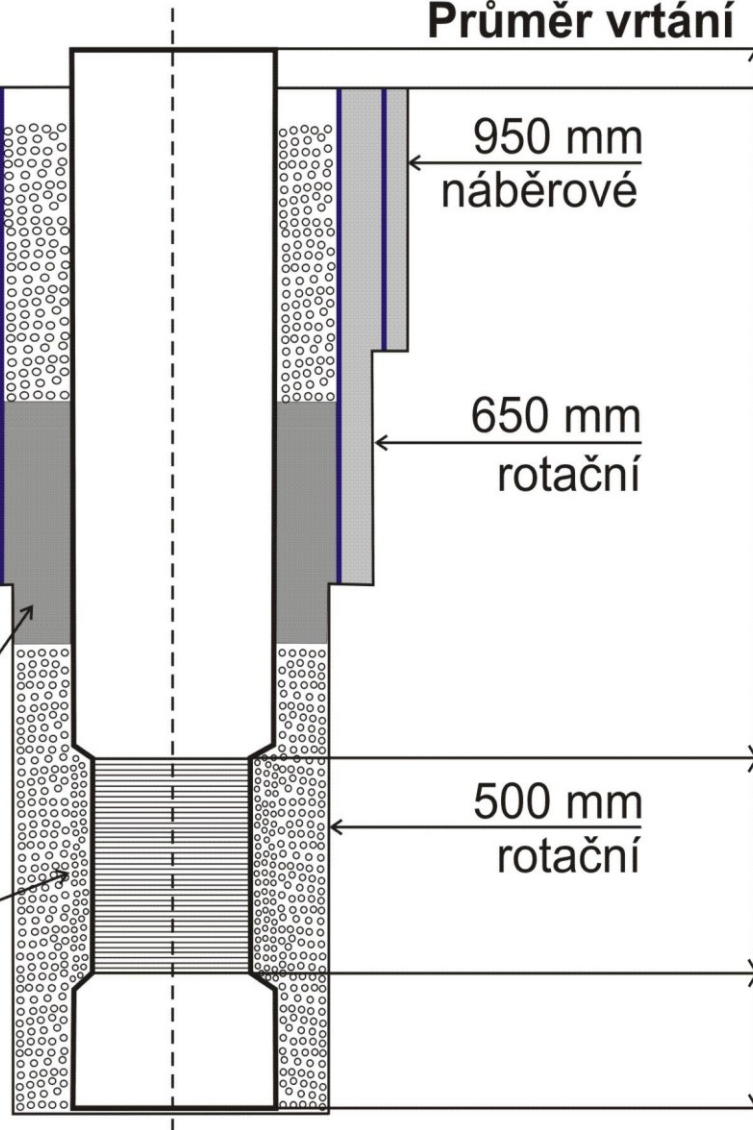
PEHD
D 355 mm plná
síla stěny 21,1 mm

145 - 175 m

filtr WDF JOHNSON
D 219 mm
výška štěrbin 0,5 mm

175 - 177 m

PEHD, D 355 mm plná

Dimenzování vodárenského vrtu

- 1. Hloubka vrtu dle hloubky zvodně**
- 2. Předpokládaná vydatnost budoucího vrtu**
- 3. Průměr výstroje vrtu**
- 4. Druh filtru (štěrbinový, Johnson, UGI filtr, můstkový)**
- 5. Tloušťka a zrnitost obsypu – centrování výstroje**
- 6. Konečný vrtný průměr**
- 7. Počáteční vrtný průměr – hloubka technického pažení**

Dimenzování vodárenského vrtu

Průměr výstroje musí odpovídat očekávané vydatnosti vrtem zastižené zvodně.

Průměr výstroje vrtu dle vydatnosti by orientačně měl být:

- do $Q = 5$ l/s výstroj D 160 mm - tloušťka obsypu 70 mm - D vrtu konečný 300 mm
  - do $Q = 10$ l/s výstroj D 200 mm - tloušťka obsypu 100 mm - D vrtu konečný 400 mm
  - nad $Q = 10$ l/s výstroj D 300 mm - tloušťka obsypu 125 mm - D vrtu konečný 550 mm
-
- Používají se buď PVC, PE, silnostěnné trubky se silou stěny kolem 10-35 mm. (dle hloubky vrtu a doporučení výrobce), nebo nerezové ocelové zárubnice.
  - Volba vhodného typu filtrů dle zrnitosti zvodně a průtočnosti dle výrobce výstroje.
  - Použití centrátorů výstroje vrtu.
  - Důkladné utažení obsypu výstroje.
  - Tloušťka izolace cementací by měla být min. 50 mm s hloubkou dle geologických poměrů min. 5-20 m.

DĚKUJI ZA POZORNOST